

## Protokoll för möte med övervakningskommittén för havs- och fiskeriprogrammet 2014–2020, den 18 maj, 2022.

### 1 Mötets öppnande

Sara Colliander, Ordföranden, förklarade mötet öppnat.

### 2 Presentationsrunda

Samtliga närvarande presenterade sig.

### 3 Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkändes, inga övriga frågor anmälda.

### 4 Lägesrapport

Fredrik Palm, sekretariatet, gick igenom läget i programmet. Programmet fortlöper tämligen väl enligt plan men det finns några åtgärder som inte presterar i enlighet med uppsatta förväntningar. Övergripande har programmet en beviljandegrad som ligger i nivå med linjär utveckling för de flesta unionsprioriteringar, förutom UP 1 och UP 3 som har 87 resp. 92 % av fördelad budget beviljad. Generellt är även utbetalningstakten lägre än väntat med undantag för UP 3 och 5. Utbetalt stöd i UP 6 är lågt och motsvarar 39 % utbetalda stöd. Söktrycket varierar stort mellan unionsprioriteringarna främst pga. att det endast är ett fåtal åtgärder öppna inom respektive unionsprioritering.

Det finns behov av en översyn med omfördelningar mellan både unionsprioriteringar och åtgärder för ett högt nyttjande av programmets totala budget. Behov för finansiella omföringar uppstår både från återflöden från avslutade ärenden som inte nyttjat beviljat stöd, samt onyttjade stöd i avslutade åtgärder.

## Inneliggande ansökningar

För närvarande finns det 31 stycken, ännu inte beslutade, ansökningar om stöd inskickade. Dessa omfattar sökt stöd om drygt 137 miljoner kronor. Av detta utgör ca 66 % ansökt stöd inom UP 3. När det gäller de inkomna ansökningar återfinns sex ansökningar hos Jordbruksverket, tre ansökningar hos Havs- och vattenmyndigheten och resterande 22 hos länsstyrelserna. För ansökan om utbetalning finns det just nu 48 ännu inte beslutade ärenden, varav 32 handläggs av Jordbruksverket, 3 ärenden av Havs- och vattenmyndigheten och 13 ärenden handläggs av länsstyrelserna.

## Beviljat stöd

Hittills har 1 325 miljoner kronor beviljats i stöd (exkl. tekniskt stöd för programmets genomförande, s.k. TA-medel) vilket är en ökning med ca 40 miljoner kronor sedan förra årets lägesrapport från november 2021. Totalt är nu ca 92 % av budget beviljad. Beviljandegraden motsvarar linjär utveckling med ca 95 % för UP 2, 4, 5 och 6 medan UP 1 och 3 är något lägre (87 resp. 92 %).

## Utbetalt stöd

Jordbruksverket kan konstatera att utbetalningstakten har ökat för flertalet unionsprioriteringar och är nu högre än vid föregående lägesrapport. Hittills uppgår de faktiska utbetalningarna till nästan 1 070 miljoner kronor, exkl. TA-medel. Utifrån total budget har 74 % av programmets budget utbetalats, vilket är en ökning med 174 miljoner kronor sedan föregående lägesrapport. Utbetalt belopp uppgick då till 896 miljoner kronor. Andelen utbetalt stöd överstiger linjär utveckling för UP 3 och 5 medan UP 1, 2, 4 ligger nära linjär utveckling (62 - 68 %). UP 6 har lägst andel utbetalda stöd, motsvarande 39 % av budget.

## N+3

Rekvirerade medel t.o.m. mars 2022 räcker inte för att klara N+3 för 2022. Den senaste rekvirering som skickats till kommissionen motsvarade ca 4 215 teuro. Totalt summerar hittills genomförda rekvireringar till ca 84 116 t euro, vilket är långt ifrån N+3 för året. Prognosen för förväntade utbetalningar som kan ingå i rekvireringar t.o.m. november indikerar ytterligare ca 11 489 t euro. Denna prognos utgår från revisionsmyndighetens växelkurs på 10,70 kr/euro och visar att planerade rekvireringar missar N+3 med ca 477 teuro. Faktiska utbetalningar görs däremot mot aktuell månadskurs för euron. Beräkningarna som utgår ifrån utbetalningar i SEK visar att N+3 skulle nås med en genomsnittlig eurokurs på 10,30 kr/euro för perioden. Dessutom kan utbetalningarna öka genom fler delutbetalningar, som tyvärr inte kan förutsägas utifrån beviljade stöd.

I diskussionen efter presentationen lyftes att det generellt sätt fungerar bättre i nuvarande period än i den förra. Bättre framförhållning och prognoser.

Frågan om N+3 lyftes och besvarades med att vi i slutet av programperioden fokuserar huvudsakligen på att nå de mål som är satta i programmet.

Kommissionen kommenterade att det ser bra ut men att vi måste försöka besluta om de medel som ännu finns kvar. Ukrainakrisen gör att det kan vara svårt att avsluta projekt och det finns risk att Sverige förlorar fondmedel. KOM har föreslagit en ändring av EHFF som kanske skulle kunna mildra effekterna, men det skulle också kräva en programändring och utgör ännu så länge bara ett förslag. KOM var nöjd med att UP 6 går bra och kommenterade att det var synd att det var så dåligt resultat i skrotningsåtgärden. KOM tryckte också på vikten av att de som fått ansökningar beviljade ansöker om utbetalning så att vi inte får återkrav pga. N+3.

FM kommenterade att varje ärende har ett beslutat slutdatum och man får ha kostnader fram till detta datum. Det FM måste göra när vi ser att projekt blir försenade eller liknande pga. Covid och Ukraina, är att arbeta för att stödmottagare ansöker om delutbetalningar. FM kan inte tvinga fram tidigare utbetalningar och detta ger mycket mer administration.

## 5 Årsrapport – Beslutspunkt

Karin Bendz, sekretariatet, gick igenom processen med årsrapporten och förklarade att den ska granskas och godkännas av ÖK innan den skickas in till KOM senast den 31 maj. Årsrapporten är ett ganska svårläst dokument. Därför finns det också en ”Sammanfattning till Allmänheten” som tas fram parallellt. Båda dokumenten publiceras på Jordbruksverkets hemsida.

Fredrik Palm gick igenom rapportens innehåll som visar en översikt av genomförandet både översiktligt och per unionsprioritering, problem, allvarliga överträdelse publicering av stödmottagare, utvärderingsverksamhet, sammanfattning till allmänheten och bidrag till makroregionala strategier.

Det som är nytt för i år inom programmet är att det har konstaterats ett fall där en stödsökande har fått sin ansökan avslagen pga. allvarlig överträdelse i enlighet med artikel 10 i förordningen.

Efter presentationen diskuterades växlingskursen och hur den påverkar programmets genomförande.

Frågor kring allvarliga överträdelsen enligt paragraf 10 i förordningen förklarades med att det innebär att den som begått en allvarlig överträdelse får en avvisandeperiod när man inte kan söka stöd i fonden.

KOM kommenterade att KOM haft många diskussioner om växelkursen med RK och konstaterade att det var bra att tillämpningen av artikel 10 fungerar. KOM informerade att de kommer titta på årsrapporten när den skickas in och underströk

också att Sammanfattning för Allmänheten är värd att läsa och att den är mycket uppskattad av KOM.

Beslut: Årsrapporten godkändes av ÖK.

## 6 Utvärdering om Konkurrenskraft

Johan Blomquist Agrifood Economics Centre presenterade sin utvärdering av investeringsstöd och startstöd inom Havs- och fiskerifonden som riktar sig till vattenbruket och beredningsindustrin. Rapporten analyserar i vilket utsträckning investeringsstöden har bidragit till att öka företagets konkurrenskraft och tillväxt mätt som produktivitet, produktionsvärde och sysselsättning. Rapporten analyserar även hur vattenbruksföretagen som fått startstöd har utvecklats efter att man fått stöd. För analysen används information om stöd inom fiskeriprogrammet 2007–2013 (EFF) och havs- och fiskeriprogrammet 2014–2020 (EHFF).

Rapporten finner att investeringsstödet har ökat produktionsvärdet hos de företag som har fått stöd. Denna slutsats gäller både stöd till vattenbruket och stöd till beredningsindustrin. Rapporten finner även att investeringsstödet till vattenbruket ökat sysselsättningen i de vattenbruksföretag som får stöd och bedömningen är att stödet ökar antalet sysselsatta med upp till 1.5 anställda per företag. För företag inom beredningsindustrin hittas inga positiva sysselsättningseffekter. När det gäller investeringsstödet effekt på företagets produktivitet hittas inga signifikanta positiva effekter, och detta gäller både vattenbruket och beredningsindustrin. Rapporten visar att de vattenbruksföretag som fått startstöd har kommit igång med produktionen och ökat antal anställda. Här ska dock poängteras att beviljandet av stöd kom igång sent under stödperioden och att det behövs en längre tidsperiod med ekonomiska uppgifter för att avgöra i vilken mån företagen skapar hållbar tillväxt på sikt.

Rapporten var vid tillfället ännu inte publicerad, men kommer framöver att publiceras av Jordbruksverket som en utvärderingsrapport.

I diskussionen efter presentationen konstaterades att det är intressant att titta på produktionsökningen för att se om vi satsar på rätt åtgärder för att få en ökad produktionsvolym inom näringen och om de satsningar som gjorts hittills gett de resultat vi vill uppnå.

Utvärderare har letat efter liknande studier i andra medlemsländer och funnit att det finns liknande inom fisket, men inte så mycket inom vattenbruket, i alla fall inte på engelska.

KOM kommenterade att det var intressant att se kvalitativ påverkan i programmet då man oftast tittat mest på finansiella siffror. Det har gjorts olika utvärderingar i

andra medlemsländer, med lite olika utformning. KOM ska göra en översikt av dem. Viktigt inför nästa programperiod.

## 7 Kommunikation

Karin Bendz, Sekretariatet, förklarade att det inte har varit så många insatser sedan det senaste mötet eftersom stort fokus varit på arbetet med nästa programperiod. SJV uppdaterar listan med projekt tre gånger på år. Vid dessa tillfällen publicerar vi både hur mycket pengar som beviljats och betalats ut inom programmet och så publicerar vi även vissa uppgifter på ärendenivå för de som fått stöd.

Det har gjorts fyra blogginlägg hittills i år, ett om innovationsprojekt som går ut på att lokalisera och bärga fiskeredskap. Man har en tidsinställd boj som utlöses efter en viss tid när redskapet ej blivit bärgat. Bojen har sedan en QR-kod för att identifiera ägaren. Utöver det har det gjorts ett om skrotningsstödet, ett om mötet med ÖK i november 2021 samt ett om investeringsstöd i vattenbruk.

Vi har också gjort ett pressmeddelande om kravet på pingers och möjligheten att söka stöd för dessa.

## 8 Ukrainakrisen

Fabio Galetti, KOM, gav en sammanfattning av KOM:s åtgärder för krisen. Det är tre olika insatser.

- I början av mars beslutade KOM om en tillfällig statsstödsram som möjliggör nationella stöd för stöd till bl.a. fiske och vattenbrukssektorn. Flera länder utnyttjar denna möjlighet.
- Den 25 mars fattade KOM beslut som aktiverar krismekanism enl. art 26 förordning för EHFVF för samhällskriser, med liknande ersättningar som för Covidkrisen. Ersättning baseras på konstaterade marknadsstörande effekter. Ingen begräsning till tillfälligt stillaliggande som i EHFF, utan här ges ersättningar för förlorade intäkter. För vattenbruk och beredning är ersättningarna lika som för EHFF. Man kan få stödet från 24 feb till årets slut. Stödregler finns på plats. Det är upp till medlemsländernas om man kan och vill bevilja stöd innan programmen godkänts av KOM.
- Sista åtgärden är en ändring av EHFF, med ett tillägg för liknande stöd som under Covidkrisen. Kanske inte lika intressant för SE, då det inte finns så mycket tillgängliga medel att omfördela till krisstöd. Till skillnad från Covid så kommer ändringen att beslutas sent pga. mycket kommentarer och diskussioner i rådet och Europaparlamentet. Oklart när detta kan beslutas, men hoppas på en snabb lösning. EHFVF är klar att nyttjas men för EHFF måste beslut inväntas.

Bianca Burkardt Salazar, Regeringskansliet, tackade för berördas deltagande i dialogerna som förts sedan krisen kom, och de underlag man fått in. Bland de möjligheter som KOM presenterade, finns olika lösningar, men alla är inte klara. Regeringen bedömde att det var bäst att använda de stödmöjligheter som finns på plats.

Bianca presenterade det stödpaket till lantbruksföretag och fiskerinäring som tagits fram med anledning av kriget i Ukraina. Ca 2 miljarder kronor går till lantbruket där vattenbruket omfattas av retroaktiv nedsättning av dieselskatten på 400 miljoner kronor och 40 miljoner kronor till yrkesfisket. Stödet till yrkesfisket är ett kompensationsstöd för ökade bränslepriser i syfte att upprätthålla fiskeverksamhet. Det kommer att införas med stöd av KOMs tillfälliga ramverk för statsstöd som föreskriver ett tak på € 35 000/företag och som gäller fram till 31 december 2022.

Vid diskussionen efter presentationerna framkom att man inte ger stöd till fisketurism utan stödets syfte är att främja livsmedelsproduktion i Sverige. Det flaggades för att foderpriserna för vattenbruket går upp.

Samtliga PO gav en kort beskrivning

Matfiskodlarna beskrev att de största problemen var bränslekostnader och foderkostnader, samt att det finns en oro för foderbrist till hösten/vintern. Utöver detta en generell kostnadsökning även för transporter, förpackningar, viss utrustning samt en oro att ingenting får gå sönder då det är brist eller långa leveranstider på reservdelar.

SPFPO förklarade att höjda drivmedelspriser det slår mkt hårt mot fisket. Covid var inte så svår, men bränslepriserna fördubblades efter 24 feb. Under 12m ser vi att det som gick till konsumtion har minskat (saknar beredning i SE). Dessa har inte fast anställda och kan ställa in fisken som är olönsamma. Regionala fartyg har fasta avtal för konsumfisk, 3–4 fartyg levererar: Där är det jättetufft. Lockar att fiska med mindre maskor och gå över till foderfiske.

SFPO håller med SPFPO om bränsle och fraktkostnader. Östersjöfisket är dessutom stoppat, kan inte nyttja bifångstregler. Yrket riskerar att gå förlorat. Svenskt fiske i Östersjön kan försvinna.

HKPO fiskar främst skaldjursfiske, räka och kräfta, vårvinter är normalt sämre period och med högre bränslekostnader väljer man att ligga still. Nu blir säsongen bättre och normalt baseras prisen på exporten av kräfta. Svensk försäljning sviktar, risk för minskad nationell avsättning, konsumenternas utgifter ökar inom alla livsmedel, oro att folk inte köper skaldjur i svårare tider.

De recirkulerande vattenbrukarna har samma problem som Matfiskodlarna vad gäller energi och foderpriser. De har också en orosfaktor att det är många nya som vill skala upp och nu bromsas på grund av krisen.

SSPO ser också problem med bränslekostnader men har ännu inte hunnit utreda färdigt hur Ukrainakrisen påverkar näringen.

## 9 EHFVF- Lägesrapport

Bianca Burkardt Salazar, Regeringskansliet, gav en kort presentation om processen kring framtagandet av havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet 2021–2027.

Sverige skickade in programförslaget den 17 februari och fick kommentarer ifrån kommissionen den 6 maj. Ambitionen är att kunna besvara dessa kommentarer innan sommaren och att vi ska kunna öppna programmet till vintern 2022.

Så snart programmet är godkänt av kommissionen kommer regeringen att inrätta en ny övervakningskommitté. Förslag på vilka organisationer som ska sitta med i kommande övervakningskommitté har varit ute för synpunkter. Den nya kommittén kommer att fatta beslut om sin arbetsordning och om urvalskriterierna för kommande programperiod.

KOM tackade för gott samarbete och ser framemot emot ett tätt samarbete för det reviderade programförslaget som förväntas beslutas antingen innan kommissionen tar semester, eller tidig höst. Kommissionen har mottagit Sveriges Partnerskapsöverenskommelse som förväntas bli godkänd inom kort.

## 10 Förslag till urvalskriterier

Bianca Burkardt Salazar, Regeringskansliet, inledde med att förklara processen med godkännandet av urvalskriterier (UK). Det är den nya övervakningskommittén som kommer att besluta om UK för havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet 2021–2027. För att den processen ska gå så smidigt som möjligt gavs en presentation av föreslagna UK och möjlighet för ÖK att kommentera och eventuellt föreslå ändringar inom 10 arbetsdagar (senast 3 juni) genom skriftligt förfarande

Håkan Hylén, Jordbruksverket, gick igenom modellen för urvalskriterieverktyget. Urvalskriterier är en uppsättning kriterier som ansökningar får poäng utifrån. Poängen används för att prioritera mellan ansökningar som i övrigt uppfyller villkoren för stödet.

Förordningsförslag ligger till grund för Jordbruksverkets förslag på urvalskriterier för havs- fiskeri- och vattenbruksprogrammet.

Han förklarade att det är grundläggande att den stödsökande lever upp till samtliga stöd villkor. Sedan görs en urvalsprioritering med urvalskriterier. Vid framtagandet har man tittat på söktryck i de specifika åtgärderna. I de åtgärder där det är ett högt söktryck är de möjligt att höja avslagsnivån: Generellt sett är UK uppbyggda så att de inte ska vara uteslutande men ska premiera de bästa projekten i syfte att maximera finansieringens bidrag till programmets mål.

UK vid utlysningar ska göra en bedömning av i vilken grad insatsen är i linje med utlysningen syfte, samt att budgeten är relevant och kostnadseffektiv.

Viktigt också att UK ska vara transparenta och icke-diskriminerande.

Vid diskussionen efter presentationen diskuterades hur söktrycket i en viss åtgärd kan påverkas av stöd villkor samt att det kunde vara viktigt att kunna ha hårdare prioriteringar ibland.

Cecilia Landström, Jordbruksverket, gick igenom samtliga föreslagna åtgärder i programmet och de förslag till UK som Jordbruksverket tagit fram (se bilaga).

Havs- och vattenmyndigheten undrade om UK varit ute på remiss och fick till svar att det inte varit en öppen remiss utan att avstämning och dialog med andra myndigheter hade ägt rum.

## **Investeringar ombord**

SPFPO undrade över definitionen av småskaligt kustnära fiske, och påpekade att det vore bra om man inkluderar livsmedelsförsörjning för att kunna inkludera fartyg med aktiva redskap inom det småskaliga.

KOM efterfrågade en lista på vilka redskap som räknas till selektiva och med mindre påverkan.

HKPO undrade i vilken mån UK styrs av EU och om t.ex. definitionen av småskaligt styrs av en EU- definition.

## **Investeringar i hamnar och landningsplatser**

HaV kommenterade att prioriteringsordningen var viktig och bra.

Landningsskyldigheten har ännu inte hanterat gigantiska nivåer. Hamnar av riksintresse kan komma att uppdateras.

KOM frågade hur man prioriterar om det är ansökningar som får samma poäng.

SJV svarade att det finns en fallande skala för högsta viktning, sedan fallande per UK och om allt fortfarande är samma så går man på ansökansdatum.



## Innovationsprojekt inom fiske

Bedömning av projekt inom denna åtgärd kommer att ske genom en rådgivande kommitté (RÅK).

SLU frågade efter en definition av ”originell”.

WWF höll med om att definitionen av ”originell” är otydlig och tycker att ”ny och innovativ” kan fungera bättre. Prioriteringarna skulle kunna ges tydligare klimatperspektiv.

RK fråga om hur RÅK ska sammansättas, och får veta att SJV ser över detta nu, både hur den ska utformas och vilka som ska sitta med i den. RÅK har funnits för Landsbygdsprogrammet, men är nytt för havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden. Det är viktigt att de som sitter med i RÅK har rätt erfarenhet och kunskap.

## Kompetensutveckling och bilda nätverk inom fiske

SPFPO, Matfiskodlarna och HKPO frågar om det inte ska vara godkända BO då det är ett krav på PO, alternativt att man tar bort kravet på PO att de måste vara godkända.

SJV svarar att det inte finns det kravet på BO då det inte finns några godkända BO i Sverige.

## Ersättning för hanteringskostnader för fällda sälar

HaV har inga synpunkter på UK och poäng men kommer att skicka kommentarer på text och motivering.

HKPO frågar vilka utgifter man får ersättning för?

SJV svarar att det är bara ersättning för transport till anläggningen och för att få sälkroppen destruerad. Man får ingen ersättning för kostnader för jakten.

WWF påpekar att vikare för hanteras särskilt.

Sportfiskarna frågade varför Skåne och Blekinge var prioriterade.

SJV svarade att det beror på parasitsituationen som är värre i dessa områden.

SFPO frågade om det är möjligt att få ersättning för destruktionskostnader av sälar som fastnat i redskap och hur detta kontrolleras.

SJV svarade att det går att kontrollera om sälen är skjuten, men det är svårt att kontrollera om den skjutits efter den fastnat i ett redskap.

SLU flaggade för att vi skulle få ett bättre dataunderlag om alla sälar hanterades.

## **Tillfälligt upphörande av fiskeverksamhet**

Sportfiskarna frågade varför fritidsfisket inte omfattas.

SJV svarade att det är en begränsning i EU- förordningen, och KOM förtydligade att det inte är en del av sektorn.

SJV förklarade att förvaltningsbeslut inte kan ligga till grund för att man ska kunna få ersättning för tillfälligt stillaliggande.

HaV frågade vad som gäller för turboatfiskare då de påverkas av förvaltningsbeslut.

KOM förklarade att kvotbeslut inte kan ligga till grund för ersättning inom tillfälligt stillaliggande.

## **Kontroll och tillsyn av fiskestöd till ansvarsmyndigheter**

HaV stödjer förslagen till UK.

Kontroll och tillsyn av fiske – stöd till företag

HaV föreslår att 3p för kontroll i livsmedel borde ligga under 5p.

SPFPO frågade om inte prioriteringen för stora företag faller om kontrollmyndigheten fokuserar på dessa i projekt.

SJV förklarade att detta är ett investeringsstöd för företagen, även utanför projekt. Syftet är att möjliggöra regelefterlevnad.

## **Datainsamling för den gemensamma fiskeripolitiken**

KOM undrade om 3p inte bör reserveras för ansökningar från stödmottagare som rapporterat data sent, och att inga eller tom minuspoäng bör ge om stödmottagaren inte skickat in resultat över huvud taget.

SLU frågade om det går att ändra kriteriet till man inte skickat in någon data alls, och hur det skulle kunna bedömas.

SPFPO undrade om det finns regelverk för inställda stöd.

SJV betonade vad som händer om Sverige inte sköter DCF eller ibland råkar missa en deadline.

KOM frågade om detta stöd endast hanterar datainsamling inom det nationella arbetsprogrammet för datainsamling.

SJV bekräftade att det är korrekt.

## **Insamling av förlorade fiskeredskap och akvatiskt skräp**

HKPO efterfrågade nationell samverkan för att effektivisera åtgärderna.

SJV svarade att det kommer att vara ett krav att man har ett samordnande organ för insatser under HFVP.

SPFPO efterfrågade att man prioriterar ärenden som inte äventyrar beredningsindustrin. Enligt SPFPO finns det beredningsindustri som inte kan få tag på råvara då fiskarna hellre är ute och draggar efter skräp än fiskar.

KOM trycket på vikten av att draggningarna bör ske på s.k. hotspots, och undrade om det finns några sådana identifierade.

HaV svarade att via appen GhostGuard kan man lägga in båda var man tappat och var man hittat marint skräp och att det är det bästa som finns utifrån kända underlag.

SFPO la till att fiskare oftast vet var man bör dragga. Det är till exempel i gränsområden mellan trålzoner.

HKPO replikerade att de har svårt att se att man draggar för pengar.

SJV sammanfattade att idag finns det tillräckligt kunskapsläge för att dragga i hotspots, men stödvillkor att rapportera draggningsresultat förbättrar kunskapsunderlagen.

## **Skydda, bevara och återställa akvatisk mångfald**

HaV efterfrågar att det sista kriterier omformuleras då det leder in tankarna på limnisk miljö, men också avser marin miljö.

WWF undrar om man kan söka stöd som icke-statlig organisation.

HKPO frågade om kravet på att samarbeta med en kvalitetssäkrande partner.

Fiskevattenägarna påpekade att skyddade områden inte kan hanteras av icke-statliga organ.

WWF hävdade att andra områdesskydd hanteras av icke-statliga organ.

## **Investeringar för hållbara vattenbruk**

Matfiskodlarna vill att det ska vara teknikneutrala kriterier. Bedömningstexten lyfter bara ett miljökvalitetsmål, övergödning. Då det inte är det viktigaste målet för Sverige blir det missvisande. Det finns fler miljökvalitetsmål som är viktiga att lyfta i arbetet med att prioritera investeringar. Fråga om varför vi stödjer Mikro,

små, och medelstora företag, då utvecklingen är att vi går mot koncerner. Alla bör bedömas på samma sätt.

KOM frågar om det finns bedömning och kriterier för produktionsökning.

SJV förklarade att det är problematiskt att göra resultat till stöd villkor då det kan driva på att det blir stora siffror och på så sätt sänker tillförlitligheten i insamlad data.

Matfiskodlarna efterfrågade att man följer produktökningen så man ser hur mycket det ökar och tycker att det i stöd villkoren bör finnas en målsättning om att produktionen ska öka.

SJV svarade att det görs i indikatorerna, men det är inte ett stöd villkor.

## **Startstöd för hållbara vattenbruk**

Matfiskodlarna vill att det ska vara teknikneutrala kriterier och att det inte ska vara avgörande vilken produktionsform det är. När det gäller certifiering är ASC mer relevant utanför landets gränser än ekologisk. Det är dyrt att certifiera. Frågan om företagsstorlek lyftes igen.

Landsbygdsnätverket poängterade att det inte alltid är en ekologisk produktion man startar upp, men att det senare blir en ekologisk produktion och föreslår att UK ändra till "etablerar ekologisk produktion".

## **Djurs hälsa och välfärd**

Matfiskodlarna frågade varför laboratorier omfattas. En fråga om vad som skiljer mellan bekämpning och utrotning. Finns ingen riskbedömning eller konsekvensanalys framtagen för olika sjukdomar, en sådan behövs för att höja kunskapen inför beslut om åtgärder. Vad är de viktigaste försiktighetsmåten och åtgärderna för Sverige för olika sjukdomar dvs bidrar de krav som ställs idag till målsättningen eller finns andra alternativ som kan vara bättre?

SJV förklarade att laboratorerna är med för att de kan ta bra "best practise". När det gäller sjukdomar så borde en riskanalys omfattas av 5 poängerna då den minskar risken för sjukdomar.

## **Innovationsprojekt inom vattenbruk**

Samma fråga som under innovationsprojekt inom fiske lyftes ifrån både Matfiskodlarna och kommissionen.

SJV kommer att behandla innovationsåtgärderna inom fiske och vattenbruk likadant.

## **Kompetensutveckling och bilda nätverk inom vattenbruk**

Matfiskodlarna frågade efter innebörden av bästa praxis, och tycker att det räcker nog med erfarenhet.

Matfiskodlarna menar på att bästa praxis så som det formuleras nu kan blandas ihop med miljölagstiftningens bästa möjliga teknik och dess juridiska term.

Jordbruksverket svarade att vi tittar på detta.

## **Investeringsstöd för diversifiering och förädling av fiske- och vattenbruksprodukter**

Matfiskodlarna föreslog att man lägger till ”odling”.

HKPO sa att det är önskvärt att alla kan söka detta stöd. Det borde inte begränsas till det småskaliga fisket.

## **Investeringsstöd för beredningsindustrin för fiske- och vattenbruksprodukter**

Fiskevattenägarna efterfrågade SJV's definition av land och stad.

SJV svarade att dessa håller på att omarbetas, men kan bifogas kriterierna.

## **Certifiering av fiske- och vattenbruksprodukter**

Inga kommentarer.

## **Bilda producentorganisationer inom fiske och vattenbruk**

Matfiskodlarna efterfrågade stöd till att driva en PO när man går över till en ekonomisk förening.

SJV svarade att den stödmöjligheten inte finns i programmet.

## **Produktions- och saluföringsplaner för fiske och vattenbruk**

HKPO tycker att det var mycket att man ska ha 50 medlemmar för att få 5 poäng.

Matfiskodlarna sa att de har många anläggningar men inte så många medlemmar.

## **Genomförande av havsmiljödirektivet**

HaV kommer att skicka in skriftliga kommentarer.

## Aktuell Information

### KOM

Ingen information utöver den de gett på tidigare punkter

### Regeringskansliet

Bianca Burkardt Salazar sa att det pågår en utredning om reglering av fiske i marina skyddade områden.

En annan utredning om ändamålsenlig och effektiv hantering av EU-medel har inletts och ska slutrapporteras i slutet av 2023. Eventuella förändringar ska vara genomförda inför nästa programperiod som börjar 2028.

Ett regeringsuppdrag till HaV om fördjupad analys om överlåtbarhet inom demersalt fiske.

Utöver detta arbetar man med BAR och de stödmöjligheter som finns för ökade kostnader som är kopplade till Brexit.

### SJV

Olof Johansson berättade om Jordbruksverkets regeringsuppdrag om fiskberedning för att analysera mottagningskapacitet, hinder och utvecklingsbehov.

Regeringsuppdraget är tänkt att öka kunskapen för samtliga förädlingsstegen.

Det pågår också fler uppdrag inom livsmedelsstrategin. Bland annat utvärderas hur livsmedelskedjan utvecklas. Rapporten visar hur livsmedelskedjan har utvecklats utifrån livsmedelsstrategins övergripande mål och målen för de tre strategiska områdena. Rapporten studerar även livsmedelsproduktionens produktivitet, miljö- och resurseffektivitet och diskuterar hur livsmedelskedjan utvecklats i olika regioner. Data för fiske och vattenbruk finns med i rapporten som går att ladda ner från Jordbruksverkets webbutik [Uppföljning och utvärdering av livsmedelsstrategin årsrapport 2022](#)

Utöver detta jobbar Jordbruksverket med att analysera effekter av Ukrainakrisen för lantbruket och blå näringar, och skickar underlag både till RK och MSB. Andra aktuella frågor är krisstöd till lantbruket, samt att flyktingar som anländer i Sverige med husdjur innebär risk för rabiesspridning.

Förslaget på havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet är inskickat till kommissionen och vi jobbar tillsammans med RK på de kommentarer och frågor vi fått. Dessutom har vi avstämningar med KOM för att hålla tidsplanen.

## Havs- och vattenmyndigheten

Inger Dahlgren berättat om beslut om havsplaner för Västerhavet, Östersjön, Bottniska viken, samt om ett nytt uppdrag om en kunskapssammanställning av förutsättningar och möjliga åtgärder för samexistens i områden med kommande vindkraftsetablering som ska redovisas i februari 2023. HaV har också nya uppdrag för nya områden för energiutvinning i havsplanerna. Ökad elproduktion krävs för att uppnå de riksdagsbundna klimat- och energimålen och för klimatomställningen. Havsplanerna behöver uppdateras för att möjliggöra ytterligare 90 TWh vilket är en utökning med 3 gånger jämfört med nuvarande planer. Utöver detta har HaV i regleringsbrev för 2021 fått i uppdrag att utreda hur fiskeregleringar kan utvecklas för att skydda kustlekande bestånd av sill i norra Egentliga Östersjön. HaV har också projekt för kommuner med insamling av uttjänta fiskeredskap för att samla in och återvinna dessa. Det ökade skyddet för tumlare i Östersjön innebär fiskreglering i marina skyddade områden samt pingerskrav när fiske är tillåtet i sydvästkånes utsjövatten.

## Länsstyrelsen

Per Svantesson förklarade att på länsstyrelsen har man mycket att göra på grund av att det är valår samt följd effekterna av Ukrainakrisen. Utöver det jobbar man vidare med handläggningen av EHFF samtidigt som det pågår förberedelsearbete för kommande programperiod genom flera arbetsgrupper tillsammans med de fem länsstyrelser som kommer att handlägga i kommande period.

Per Svantesson förklarade att på länsstyrelsen har man mycket att göra på grund av att det är valår samt följd effekterna av Ukrainakrisen. Utöver det jobbar man vidare med handläggningen av EHFF samtidigt som det pågår förberedelsearbete för kommande programperiod genom flera arbetsgrupper tillsammans med de fem länsstyrelser som kommer att handlägga i kommande period.

## SLU

Joakim Hjelm berättade att SLU Aqua nu finns placerat på Ultuna. Det är ett problem att SLU Aqua från och med 2022 inte har fullkostnadstäckning för sin datainsamling på kommersiella bestånd. De höga kostnaderna för energi och drivmedel ställer till det. SLU Aqua håller på att sätta upp ett övervakningssystem för bifångst av tumlare.

Den övergripande utvecklingen av utsjöbestånd i svenska vatten är fortsatt negativ.

## Landsbygdsnätverket

Hade avvikit från mötet

## 11 Datum för nästa möte

Ordföranden föreslår att nästa möte med övervakningskommittén äger rum den 15 november. Det kommer att vara övervakningskommittén för havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet. Kommittén kommer att inrättas så snart kommissionen har godkänt programmet.

Mötet kommer att äga rum i Stockholm. Det kommer att vara ett hybridmöte, med möjlighet att delta digitalt.

## 12 Övriga frågor

Inga övriga frågor

## 13 Mötet avslutas

Ordföranden tackade för ett bra möte och avslutade mötet.

Protokollet har signerats av nedanstående men på grund av krav på tillgänglighetsanpassning publiceras det utan namnunderskrifter på webbsidan

Karin Bendz, sekretariatet

Sara Colliander, Ordförande